
Raport
z realizacji
Programu
Operacyjnego

**PRZESTRZEŃ
PUBLICZNA**

2020

Raport z realizacji
Programu Operacyjnego
IX. Przestrzeń Publiczna
za 2020 rok

Spis treści

str. 4

Wprowadzenie. Strategia Rozwoju Miasta Gdańsk 2030 Plus wraz z Programami Operacyjnymi są nadrzędnymi dokumentami strategicznymi stanowiącymi podstawę do zintegrowanego, długofalowego zarządzania rozwojem Gdańska. Niniejszy raport stanowi podsumowanie podjętych w 2020 r. przedsięwzięć wpisujących się w realizację ustalonych priorytetów rozwojowych i służących osiągnięciu celów operacyjnych w Programie Operacyjnym Przestrzeń Publiczna.

str. 6

Aby zobrazować aktualny stan rzeczy w obszarze przestrzeni publicznej w Gdańsku, w pierwszej części raportu zaprezentowane zostały **Fakty i liczby** odnoszące się do wybranych zagadnień odzwierciedlających procesy związane z estetyką przestrzeni i dostępnością jej poszczególnych elementów.

str. 8

Ze względu na sytuację zaistniałą w 2020 r. związaną z wystąpieniem pandemii COVID-19 w kolejnej części raportu scharakteryzowane zostały **Działania podjęte w 2020 r. w związku z pandemią COVID-19**, które zostały wprowadzone w przestrzeniach publicznych w celu zapobiegania rozprzestrzeniania wirusa.

str. 9

Zasadniczym elementem raportu jest zestawienie **Działań podjętych w 2020 roku w ramach realizacji celów operacyjnych** Programu Operacyjnego Przestrzeń Publiczna. Wyszczególnienie przedsięwzięć podjętych przez Miasto ukazuje w jaki sposób realizowane są trzy cele operacyjne wskazane w obszarze przestrzeni publicznej. Wiele podejmowanych inicjatyw służy osiągnięciu celów operacyjnych z zakresu kilku Programów Operacyjnych, co w tekście zostało odnotowane jako powiązania z innymi Programami.

str. 22

Komentarz Koordynatora to ujęte z perspektywy zarządcy Programu syntetyczne podsumowanie z wprowadzonych w Gdańsku w 2020 r. rozwiązań, które w największym stopniu przyczyniły się do osiągnięcia celów operacyjnych.

str. 23

Na końcu raportu, w formie tabelarycznej zaprezentowano jakościowe i kontekstowe **Wskaźniki realizacji celów operacyjnych**. Wartości wskazane za lata 2014-2020 umożliwiają dokonanie analizy zmian, jakie zaszły w wyniku wprowadzonych działań, interwencji i projektów.

Dokumenty strategiczne Gdańska

Strategia Rozwoju Miasta Gdańsk 2030 Plus oraz jej integralna część, jaką jest dokument **Gdańsk Programy Operacyjne 2023**, stanowią nadrzędne instrumenty zarządzania rozwojem Gdańska. Poprzez wskazane w nich priorytety strategiczne dla Gdańska dają podstawy do świadomego kształtowania procesów rozwoju Miasta. Ich wdrażanie ma służyć osiągnięciu trwałego i zharmonizowanego rozwoju Gdańska oraz systematycznemu podnoszeniu jakości życia w Mieście.

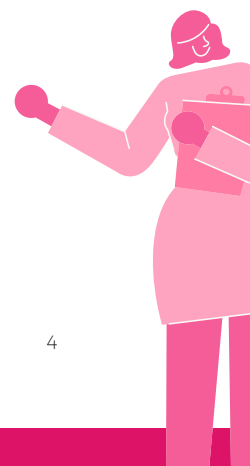
Potrzeby rozwojowe Gdańska zostały ujęte w dziewięciu obszarach, które obejmują Programy Operacyjne, tj.: Edukacja, Zdrowie publiczne i sport, Integracja społeczna i aktywność obywatelska, Kultura i czas wolny, Innowacyjność i przedsiębiorczość, Atrakcyjność inwestycyjna, Infrastruktura, Mobilność i transport oraz **Przestrzeń publiczna**.

Każdemu z Programów przypisany jest Koordynator, który czuwa nad systematycznym wdrażaniem założeń i nadaje ton działaniom służącym urzeczywistnieniu celów operacyjnych.

Czemu służy podsumowanie?

Chcemy, by niniejszy raport miał praktyczny wymiar – służył udokumentowaniu zrealizowanych działań w ramach poszczególnych Programów Operacyjnych, jak również dostarczał wiedzy niezbędnej do zarządzania nimi. Usprawnianie procesów wdrażania rozwiązań, które służą rozwojowi Gdańska, musi opierać się na analizie działań prowadzonych w różnych obszarach życia Miasta oraz uwzględniać lokalny kapitał społeczny, czyli pogłębiać aktywną współpracę i wzmacniać aktywność obywatelską.

Godny podkreślenia jest fakt, że realizacja Programów Operacyjnych wzmocniła efekt synergii w działaniach o charakterze interdyscyplinarnym. Oznacza to, że przy realizowanych projektach podejmowana jest ścisła współpraca międzyobszarowa, mająca na celu osiągnięcie efektów odpowiadających potrzebom wspólnoty gdańszczanek i gdańszczan.

Jednym z głównych celów procesu rozwojowego miasta jest kształtowanie spójnej, uporządkowanej przestrzeni, przyjaznej i dostępnej dla mieszkańców. Program Operacyjny Przestrzeń Publiczna w dużej mierze skupia się na regulacjach dotyczących kreowania przestrzeni miejskiej, planach zagospodarowania przestrzennego oraz innych dokumentach ustalających zasady tworzenia nowych oraz porządkowania i podnoszenia atrakcyjności istniejących przestrzeni publicznych. Swoim zakresem Program obejmuje zarówno przestrzenie publiczne w postaci placów, wybranych ulic, bulwarów, jak i przestrzenie zielone, takie jak parki, ogrody i skwery. Przestrzeń publiczna jest użytkowana przez ogół mieszkańców, dlatego niezwykle istotny jest ich udział w jej zagospodarowaniu. W związku z tym w Programie Operacyjnym Przestrzeń Publiczna mieszczą się zagadnienia związane z partycypacją społeczną i udziałem mieszkańców w kreowaniu rozwoju miasta.

Koordynator Programu

Edyta Damszel-Turek
Dyrektor Biura Rozwoju Gdańska

Opiekun merytoryczny Programu

Piotr Grzelak
Z-ca Prezydenta Miasta Gdańska ds. zrównoważonego rozwoju

Zespół Programowy

Anna Borzyszkowska
Wioletta Holender
Przemysław Kluz
Ewelina Latoszevska
Krzysztof Maciejewicz
Małgorzata Maroszek
Joanna Miler
Bernard Nalewajko
Monika Nkome-Evini
Joanna Paniec
Paulina Podedworna
Eliza Poznańska
Dariusz Słodkowski
Grzegorz Szczuka
Michał Szymański
Lidia Urbańska
Maja Wypychowska

711

---

miejscowych planów zagospodarowania obowiązywało na koniec 2020 r.

źródło: Biuro Rozwoju Gdańska

24,2%

---

udział terenów zielonych (lasy, ogródki działkowe, zieleń miejska) w całkowitej powierzchni miasta

źródło: Biuro Rozwoju Gdańska

8540

---

drzew i krzewów posadzonych w 2020 r. przez jednostki miejskie

źródło: Gdański Zarząd Dróg i Zieleni

4500 m²

---

powierzchnia zasianych łąk kwietnych na terenie miasta w 2020 r.

źródło: Gdański Zarząd Dróg i Zieleni

45

---

liczba projektów wybranych do realizacji w ramach Zielonego Budżetu Obywatelskiego

źródło: Urząd Miejski w Gdańsku

56

---

oświetlonych ulic i ciągów pieszych lub ich fragmentów w ramach programu „Jaśniejszy Gdańsk” w 2020 r.

źródło: Dyrekcja Rozbudowy Miasta Gdańska

2

---

nowe punkty widokowe w ramach programu „Spojrzenie na Gdańsk” - Winna Góra (Siedlce), Święty Wojciech (obok miejsca pielgrzymkowego)

źródło: Gdański Zarząd Dróg i Zieleni

73

---

spotkania edukacyjno-informacyjnych i warsztatów z mieszkańcami zorganizowało Biuro Rozwoju Gdańska

źródło: Biuro Rozwoju Gdańska

548

---

liczba uczestników spotkań edukacyjno-informacyjnych i warsztatowych

źródło: Biuro Rozwoju Gdańska

35

---

opracowanych koncepcji zagospodarowania podwórek

źródło: Biuro Rozwoju Gdańska

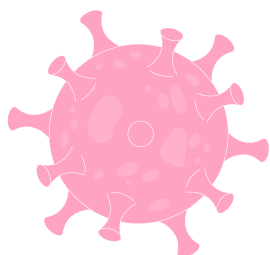
DZIAŁANIA PODJĘTE W 2020 ROKU W ZWIĄZKU Z PANDEMIĄ COVID-19

Pandemia COVID-19 wymusiła wprowadzenie wielu zmian w funkcjonowaniu miasta. Zgodnie z obowiązującymi obostrzeniami **ograniczano dostęp do niektórych przestrzeni publicznych**. Ograniczony dostęp do kultury, rozrywki i handlu sprawił, że **mieszkańcy większą wagę zaczęli przykładają do tego, co oferuje miasto w obrębie osiedla czy dzielnicy**. Zmiany wymagane były również w procesie partycypacji. Dyskusje publiczne dotyczące projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz spotkania edukacyjno-informacyjne i warsztatowe przeprowadzane były, w zależności od sytuacji, stacjonarnie z zachowaniem reżimu sanitarnego bądź w formie zdalnej.

Działania jednostek w czasie pandemii COVID-19 w zakresie współpracy z mieszkańcami:

- zdalne spotkania edukacyjno-informacyjne i partycypacyjne z mieszkańcami,
- **dyskusje publiczne przeprowadzane w reżimie sanitarnym lub zdalnie** dotyczące projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- spotkania warsztatowe z mieszkańcami przeprowadzane w reżimie sanitarnym lub zdalnie w ramach procedury sporządzania planów miejscowych lub w ramach innych opracowań studialnych,
- **zdalne szkolenia z zakresu Uchwały Krajobrazowej**,
- działania wspierające przedsiębiorców/mieszkańców w czasie zamrożenia gospodarki:
  - **ograniczenie kontroli zgodności szyldów**,
  - **wprowadzenie ulg czynszowych** udzielonych najemcom w ramach prowadzenia działalności w lokalach miejskich.
- **prowadzenie w przestrzeni publicznej kampanii informacyjnej** dla mieszkańców:
  - umieszczenie w gablotach typu citylight plakatów: „Koronawirus”, „Noś maseczkę” oraz „Gdańsk dziękuje służbie zdrowia”,
  - wykonanie muralu „Gdańsk dziękuje służbie zdrowia” na filarze estakady nad skrzyżowaniem ulicy Elbląskiej z ulicą Siennicką,
  - ekspozycja **nalepek w komunikacji zbiorowej** o działaniach przeciw rozprzestrzenianiu się koronawirusa.

DZIAŁANIA PODJĘTE W 2020 ROKU W RAMACH REALIZACJI CELÓW OPERACYJNYCH

Cel operacyjny IX.1. Wyższa jakość przestrzeni publicznej.

- W styczniu 2020 r. w Paryżu został złożony wniosek o **wpisanie terenów Stoczni Gdańskiej na listę Światowego Dziedzictwa UNESCO**. Wraz z wnioskiem przekazano plan zarządzania obszarem. Wniosek został zatwierdzony od strony formalnej przez Centrum Światowego Dziedzictwa oraz uzyskał pozytywną ocenę ekspertów z Międzynarodowej Rady Ochrony Zabytków i Miejsc Historycznych (ICOMOS). [Powiązanie z Programem Operacyjnym IV. Kultura i Czas Wolny]
- W 2020 r. uchwalono łącznie 16 **miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego** obejmujących swoim zasięgiem powierzchnię 166,2 ha, co odpowiada 0,6% powierzchni miasta. W trakcie sporządzania było kolejnych 80 planów obejmujących powierzchnię 1689 ha.
- Zakończono prace nad **Gdańskim Standardem Ulicy Miejskiej**. W grudniu 2020 r. dokument został przyjęty zarządzeniem Prezydent Miasta Gdańska. Procedury, rozwiązania modelowe oraz rekomendacje wskazane w opracowaniu będą stosowane przy przygotowywaniu projektów dla nowych oraz przebudowy istniejących ulic, z wyłączeniem zadań realizowanych w trybie bieżącego utrzymania, remontu bądź modernizacji zagospodarowania. [Powiązanie z Programem Operacyjnym VIII. Mobilność i transport]
- Kontynuowano prace studialne i projektowe nad zbiorem **Gdańskich Przestrzeni Lokalnych**, które stanowią III etap opracowania – do końca 2020 r. sporządzono 5 kart dotyczących kierunków zagospodarowania przestrzeni lokalnych w dzielnicach: Jasień (2 lokalizacje), Chełm, Aniołki i Piecki-Migowo. Ponadto sporządzono interaktywną mapę udostępnioną na stronie BRG, która pokazuje zbiór wszystkich 105 przestrzeni lokalnych w granicach miasta z rozróżnieniem na lokalizacje opracowane i te w trakcie prac.
- Kontynuowano wdrażanie **Uchwały Krajobrazowej Gdańska** (UKG). Dokument określa regulacje w zakresie nośników reklam, małej architektury oraz ogrodzeń w celi poprawy estetyki przestrzeni publicznych. Uchwała m.in. nałożyła obowiązek dostosowania istniejących nośników reklamowych do przepisów UKG w ciągu 2 lat od wejścia w życie (do kwietnia 2020 r.). W przypadku reklam niezgodnych z UKG wysyłane są wezwania do ich usunięcia. Do końca 2020 r. wysłano 2622 wezwania oraz wszczęto łącznie 236 postępowań na łączną karę prawie 1,6 mln zł. Kolejnym etapem poprawy estetyki miasta miało być dostosowanie obecnych szyldów do wymogów uchwały. W tym celu przygotowano poradnik „Szyld Gdański”, który został pobrany ze strony uchwalakrajobrazowagdanskгда.pl prawie 5,5 tys. razy. Jednak ze względu na trudną sytuację wielu przedsiębiorców i rzemieślników związaną z lockdownem władze miasta podjęły decyzję o czasowym zawieszeniu kontroli zgodności szyldów z uchwałą.
- Ukończono prace nad dokumentem **„Standardy projektowe i katalog nawierzchni Gdańska”** zawierającym zbiór wytycznych do projektowania poszczególnych elementów pasa drogowego (w tym także ścieżek rekreacyjnych) wraz z podziałem miasta na strefy i określonym rodzajem nawierzchni w poszczególnych obszarach. Opracowanie stanowi swoiste kompendium wiedzy dla projektantów i wykonawców świadczących usługi na rzecz jednostek miejskich, a także innych podmiotów działających w przestrzeni miasta, takich jak spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe, deweloperzy, przedsiębiorcy.

- W 2020 r. rozpoczęły się prace nad **standardami lokalizacji elementów małej architektury**. W wyniku analiz określone zostaną typy mebli wymagające modyfikacji oraz ewentualna potrzeba rozszerzenia katalogu o dodatkowe elementy. Docelowo w 2021 r. powstanie opracowanie graficzne w formie kart katalogowych.
- Zebrano opinie podmiotów zainteresowanych oraz skończono opracowanie graficzne **Poradnika projektowania przestrzeni zabaw**. Dokument zawiera zbiór zasad i dobrych praktyk w zakresie projektowania przestrzeni zabaw, w tym placów zabaw, z podziałem miasta na strefy, dla których opracowano wytyczne i zalecenia.
- W ramach porozumienia zawartego pomiędzy Gdańskiem i Sopotem dotyczącego wspólnej koncepcji **zagospodarowania terenu w rejonie Ergo Areny** w 2019 r. rozpoczęto procedurę planistyczną i podjęto uchwałę o przystąpieniu do sporządzenia planu, a w 2020 r. rozpoczęto prace projektowe nad planem zagospodarowania tego obszaru.
- Kontynuowano prace analityczno-koncepcyjne **Gdańskiej Polityki Wodnej** dotyczącej terenów nadwodnych, prowadzonej w celu określenia kierunków zagospodarowania oraz elementów wyposażenia nabrzeży i brzegów Wisły, Motławy, potoków i małych rzek oraz plaż Zatoki Gdańskiej. W 2020 r. ukończono prace projektowe nad dokumentem i 4 załącznikami: Polityka Wisły, Polityka Motławy, Polityka potoków i małych rzek oraz Polityka Zatoki Gdańskiej. Pod koniec 2020 r. rozpoczęto proces opiniowania opracowań studialnych m.in. przez jednostki miejskie.
- Opracowano **standardy dotyczące małej retencji**, czyli zasad zagospodarowania i zabudowy terenu. Ich stosowanie zmniejszy spływ wód opadowych do odbiorników miejskich, zwiększając jednocześnie walory przyrodnicze i rekreacyjne przestrzeni. W 2020 r. opublikowano dokument pn. „Gdańska Polityka Retencji Miejskiej”.
- Rozpoczęto projekt edukacyjny **Gdańska Akademia Retencji**, mający na celu zwiększanie i promowanie wiedzy z zakresu zagospodarowywania wód opadowych na terenach zieleni miejskiej. Projekt skierowany jest do architektów, architektów krajobrazu, projektantów sanitarnych, urzędników oraz administratorów nieruchomości. Projekt zrealizowano we współpracy z Politechniką Gdańską, której studenci podczas zajęć akademickich poszukiwali potencjalnych lokalizacji pod małą retencję miejską w obrębie dzielnicy Gdańsk Chełm. Wyniki prac będą mogły posłużyć mieszkańcom i Radzie Dzielnicy do składania projektów w ramach Budżetu Obywatelskiego. W sierpniu odbyło się także webinarium dotyczące projektowania.
- Rozpoczęto opracowywanie **Strategii funkcjonalno-użytkowej dla gdańskich potoków**, która ma polegać na opracowaniu wytycznych dla obszarów położonych w bliskim sąsiedztwie gdańskich potoków i znajdujących się na nich zbiorników. W 2020 r. spółka Gdańskie Wody rozpoczęła prace nad szczegółowym opracowaniem strategii dla Potoku Oliwskiego.
- W ramach programu **„Pomorskich Szlaków Kajakowych”**, który zakłada budowę przystani kajakowych z infrastrukturą towarzyszącą, taką jak: pomosty, podesty, zatoki do cumowania, oznakowanie w siedmiu lokalizacjach, w 2020 r. podpisano umowę z wykonawcą na cztery z nich, w następujących lokalizacjach: Górki Zachodnie, Kanał Młynówka, Kamienna Grodza i Żabi Kruk. W dalszej kolejności planowane do powstania są przystanie: Na Szańcach, Tamka i Wiosny Ludów. [\[Powiązanie z Programem Operacyjnym II. Zdrowie Publiczne i Sport\]](#)
- W ramach rozwoju oferty turystyki i rekreacji wodnej w obszarze Pętli Żuławskiej i Zatoki Gdańskiej podpisano umowę z wykonawcą oraz **rozpoczęto budowę przystani żeglarskiej Sobieszewo Nadwiślańska**. W 2021 r. planowane jest rozstrzygnięcie przetargu na pierwszy etap rozbudowy portu jachtowego przy ul. Przełom 22 (Górki Zachodnie). [\[Powiązanie z Programem Operacyjnym II. Zdrowie Publiczne i Sport\]](#)

- W ramach **zagospodarowania północnego cypla Wyspy Spichrzów** w formule partnerstwa publiczno-prywatnego (PPP) w lipcu 2020 r. oddano do użytku obrotową kładkę dla pieszych o długości 50 metrów, łączącą Długie Pobrzeże na wysokości Świętego Ducha z wyspą. Koszt budowy obiektu wyniósł 10,56 mln zł netto. W 2020 r. rozpoczęto także realizację kolejnego obiektu celu publicznego – przebudowę Mostu Stągiewnego jako mostu zwodzonego oraz budowę mariny na południe od mostu Stągiewnego przy ul. Motławskiej. Będzie ona mogła pomieścić do 60 jednostek pływających. [\[Powiązanie z Programem Operacyjnym VIII. Mobilność i Transport\]](#)

ryc. 1. Obrotowa kładka na Wyspę Spichrzów. Fot. D. Paszliński / gdansk.pl

- W ramach przedsięwzięcia **„Zagospodarowanie obszaru dawnej zajezdni tramwajowej na Dolnym Mieście w formule PPP”** rozpoczęły się prace projektowe dla następujących inwestycji: remont siedmiu zejść wzdłuż nabrzeża Nowej Motławy, budowa ciągu pieszego na odcinku od skrzyżowania ul. Dobrej z przedłużeniem ul. Przyokopowej do skrzyżowania ul. Dobrej z ul. Toruńską na terenach wzdłuż Nowej Motławy, remont ciągu pieszego na odcinku od skrzyżowania ul. Dobrej i ul. Toruńskiej wzdłuż ul. Kamienna Grobla, przebudowa/modernizacja ul. Dobrej. Dla projektu modernizacji boiska przy Szkole Podstawowej nr 65 zaktualizowano dokumentację projektową i uzupełniano niezbędne formalności, celem rozpoczęcia prac budowlanych dla tej inwestycji w 2021 r. Całkowita wartość inwestycji (całego projektu PPP) szacowana jest na nie mniej niż 277 mln zł netto, w tym ok. 51 mln zł netto zostanie przeznaczonych pod realizację inwestycji publicznych. [\[Powiązanie z Programem Operacyjnym VI. Atrakcyjność Inwestycyjna\]](#)
- W 2020 r. trwała procedura uzyskiwania decyzji Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (PWKZ) dotycząca **budowy 4 parkingów kubaturowych** na terenie Śródmieścia w formule PPP, po tym jak Ministerstwo Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu (MKDNIŚ) uchyliło wcześniejsze decyzje PWKZ i skierowało sprawy do ponownego rozpatrzenia. [\[Powiązanie z Programem Operacyjnym VI. Atrakcyjność Inwestycyjna\]](#)

- W ramach **Programu Rewaloryzacji Ulic Śródmieścia** zakończono kompleksową przebudowę ul. Przędzalnicy oraz Elżbietańskiej. W ramach prac wykonano jezdnie z wykorzystaniem kostki kamiennej i brukowej, wymianę krawężników i oporników na kamienne, remont chodników i oświetlenie. Koszt obu inwestycji wyniósł ok. 1,6 mln zł. Projekty uzgodniono z Wojewódzkim Pomorskim Konserwatorem Zabytków. [\[Powiązanie z Programem Operacyjnym VIII. Mobilność i Transport\]](#)
- W 2020 r. w ramach przygotowania do kompleksowej **modernizacji ul. Długiej i Długi Targ** opracowano program badań archeologicznych dla obszaru inwestycji. Z uwagi na czas niezbędny dla uruchomienia działań kompleksowych Gdański Zarząd Dróg i Zieleni w miejscu, gdzie jest to niezbędne, będzie realizować prace w zakresie bieżącego remontu i utrzymania nawierzchni ul. Długiej i Długi Targ. W związku z uzyskanym w grudniu 2020 r. pozwoleniem Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w 2021 r. będzie możliwe przystąpienie do remontu nawierzchni Długoego Targu.
- Opracowano zbiór **analiz dotyczących ulic Dolnego Wrzeszcza** oraz wytyczne projektowe do przebudowy ulic Mierosławskiego, Kubacza i Saperów, zakładające priorytet ruchu pieszego i miejscowe wprowadzenie przestrzeni współdzielonej.
- Zakończono **przebudowę skweru przy ul. Podmłyńskiej** na Śródmieściu polegającą na zmianie układu, przebudowie nawierzchni, wprowadzeniu elementów mikroretencji i nasadzeń drzew oraz wyposażeniu skweru w elementy małej architektury (ławki na murku, stojaki rowerowe, słupki wygradzeniowe). Przebudowanej przestrzeni nadano nazwę Skwer Ruchu Młodej Polski. Ustawiono tablice z nazwą skweru oraz tablicę informującą o historii Ruchu Młodej Polski.

ryc. 2. Otwarcie skweru Ruchu Młodej Polski przy ul. Podmłyńskiej. Fot. D. Paszliński / gdansk.pl

- Kontynuowano zaplanowany na lata 2017–2025 **Program „Jaśniejszy Gdańsk”** dedykowany budowie i modernizacji oświetlenia ulicznego z użyciem energooszczędnych technologii oświetleniowych. Szacunkowa wartość programu wyniesie ponad 58 mln zł, natomiast łączna długość ciągów planowanych do oświetlenia sięgnie 185 km w 508 lokalizacjach wyznaczonych na obszarze miasta. W 2020 r. za kwotę wynoszącą ponad 7,6 mln złotych oświetlono 56 ulic i ciągów pieszych lub ich fragmentów: Włóczników, Olimpijska, Żywiecka, Modrzewskiego, Ostroroga, Manifestu Połanieckiego, Szymanowskiego, Antygony, Junony, Cybulskiego, Kobieli, Syrokomli, Miedziana, Kolejarzy, Szynszylowa, Borsuczka, Kuszniaków, Pohulanka, schody między Pohulanką i Biskupią, Panieńska, Podzamcze, Sychty, Różyckiego, ciągi łączące ul. Ogarną z ul. Stągiewną i Chmielną, Powstańców Warszawskich, Wąskotorowa, Słonecznikowa, Maki, Osiedle, Gołtuńska, Wielewska, Karsińska, Kolbudzka, Kłoczkowski, Radiowa, Telewizyjna, Pagórkowa, Kadmowa, Łańcucka, Inżynierska, „Jaśminowy Stok, Żurawia, Lenartowicza przy Przedszkolu nr 20, Długosza, Rogaczewskiego, Tęczowa, Ukośna, Stolema, Matemblewska, Jasna, Zagrodowa, Kossaka, Pileckiego, Dworcowa, Podleckiego, Budowlanych, Traugutta, Flory, Ujeścisko. [\[Powiązanie z Programem Operacyjnym VII. Infrastruktura\]](#)
- Ze względu na brak porozumienia z Pomorskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków tymczasowo odwołano program nadania dekoracji artystycznych wybranym elewacjom frontowym kamienic na terenie Śródmieścia Gdańska – **„Fasady odNOWA”**. W 2020 r. dokończono realizację poprzedniej edycji programu poprzez malowanie elewacji bez zdobień artystycznych.
- W 2020 r. **iluminacje świąteczne** zlokalizowano w kilku dzielnicach Gdańska. Dekoracje świetlne na choinkach pojawiły się na Śródmieściu, Jasieniu, Pieckach-Migowie, we Wrzeszczu, Sobieszewie oraz w obszarach rewitalizowanych (Orunia, Biskupia Górka, Nowy Port, Dolne Miasto). Na wybranych ulicach zamontowano także świąteczne oświetlenie na masztach oświetleniowo-trakcyjnych. Iluminacjami ozdobiono także Park Oruński oraz Park Oliwski. Coroczną świetlistą kurtynę z Parku Oliwskiego przeniesiono natomiast do Parku Reagana.
- Kontynuowano akcję „Zostań Mecenasek Parku Oliwskiego” polegająca na ufundowaniu przez osoby lub firmy ławki z odpowiednią dedykacją na tabliczce. Dotychczas ustawiono 42 ławki.
- W ramach projektu **„Spojrzenie na Gdańsk”** zrealizowano otwarcie kolejnych dwóch nowych miejsc widokowych – Winna Góra (Siedlce), Święty Wojciech (obok miejsca pielgrzymkowego). Łącznie zrealizowano już 17 punktów widokowych. Program zakłada stworzenie sieci powiązań krajobrazowych poprzez otwieranie kolejnych osi widokowych wraz z uporządkowaniem bądź zagospodarowaniem terenu w ich najbliższym otoczeniu.
- W ramach **rewitalizacji Biskupiej Górki i Starego Chełmu** w 2020 r.:
  - w **Centrum Wsparcia Seniora na Biskupiej Górze** wspierano grupę 16 osób w wieku senioralnym w zakresie sprawności ruchowej, pobudzania kreatywności i wzmacniania pamięci. Ogłoszenie pandemii miało zasadnicze znaczenie dla uczestników i uczestniczek zajęć, którzy i tak na co dzień borykają się z izolacją społeczną. W zaistniałej sytuacji animatorki musiały elastycznie reagować na okoliczności, wobec czego przy ograniczonym kontakcie grupowym wprowadziły relacje indywidualne (w tym telefoniczne) oraz dystrybucję pakietów, tj. zestawu łąmigłówek i materiałów edukacyjnych;
  - opracowano dokumentację techniczną oraz złożono wnioski o pozwolenie na **remont i adaptację lokalu przy ul. Styp-Rekowskiego 16** do prowadzenia działań społecznych w ramach Centrum Wsparcia Rodziny;
  - uzyskano pozytywną decyzję Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (PWKZ) oraz podpisano porozumienie z 16 wspólnotami mieszkaniowymi w celu wspólnego udzielenia zamówienia publicznego **na realizację i finansowanie robót budowlanych** w ramach przebudowy ulic: Biskupia, Na Stoku, Salwator, Zaroślak i Górka wraz z infrastrukturą techniczną;

- w ramach **przebudowy i modernizacji elementów budynków mieszkalnych** wraz z otoczeniem odebrano dokumentację techniczną dla 10 budynków komunalnych, zrealizowano roboty budowlane we wspólnotach mieszkaniowych: Biskupia 19, Biskupia 34, Górnika 13A i B, Na Stoku 11-12, Na Stoku 38, Rogaczewskiego 44. Opracowano dokumentację techniczną dla wspólnot mieszkaniowych Na Stoku 12D oraz Zaroślak 1 i trwały przygotowania do robót;
  - opracowano dokumentację projektową oraz przeprowadzono uzgodnienia z GZDiZ i PWKZ projektu **urządzenia przestrzeni publicznej i terenów zielonych przy ul. Biskupiej**;
  - podpisano umowę na roboty budowlane i rozpoczęto realizację **urządzenia przestrzeni publicznej i terenów zieleni przy ul. Styp-Rekowskiego**;
  - podpisano umowę z Fundacją Gdańską na realizację konsultacji z mieszkańcami i animacji społeczności lokalnej w ramach **zagospodarowania podwórka w kwartale ulic Biskupia/Salwator/Na Stoku** oraz przestrzeni pomiędzy ul. Biskupią i Pohulanką położoną wzdłuż schodów.
- W ramach **rewitalizacji Nowego Portu z Twierdzą Wisłoujście** w 2020 r.:
    - zakończono roboty budowlane przy **przebudowie i modernizacji Klubu Aktywnego Mieszkańca** przy ul. Floriańskiej 3. Wyremontowany lokal będzie przeznaczony na działania społeczne, realizowane przez podmiot pozarządowy. W drodze konkursu wybrano do tego zadania Fundację Społecznie Bezpieczni. Działania w nowopowstałym lokalu prowadzone będą w ramach Centrum Wsparcia Rodzin, które odpowiedzialne jest m.in. za prowadzenie zajęć dla matek z dziećmi z rodzin dysfunkcyjnych;

ryc. 3. Wyremontowany Klub Aktywnego Mieszkańca przy ul. Floriańskiej 3. Fot. G. Mehring / gdansk.pl

- w lokalu przy ul. Na Zaspę 53 działa **Youth Point** – placówka wsparcia dziennego, z usług której korzysta ok. 40 osób w wieku 13–18 lat. Placówka oferuje zajęcia socjoterapeutyczne, pogotowie lekcyjne, wsparcie pedagogiczne oraz psychologiczne. Ze względu na pandemię, podstawową działalnością w 2020 r. stało się wsparcie psychologiczne, które w sytuacjach interwencyjnych było prowadzone całodobowo, bez względu na porę dnia;
- ogłoszono przetarg na opracowanie dokumentacji projektowej **przebudowy placu przy przystani promowej** na podstawie koncepcji urbanistyczno-architektonicznej wybranej uprzednio w konkursie wraz z zaleceniami i wytycznymi Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Przetarg rozstrzygnięto i podpisano umowę w 2021 r.;

- w ramach **przebudowy i modernizacji budynków mieszkalnych** wraz z otoczeniem odebrano dokumentację techniczną dla budynków komunalnych, uzyskano pozwolenia na budowę i przygotowano się do przetargu na roboty budowlane we wspólnotach mieszkaniowych: Bliska 5, Góreckiego 13, Rybołowców 6, Rybołowców 7, Strajku Dokerów 7, Strajku Dokerów 11, Strajku Dokerów 12, Strajku Dokerów 18, Strajku Dokerów 19. Dla pozostałych wspólnot trwa sporządzanie dokumentacji technicznej;
  - prowadzona była procedura pozyskania decyzji z Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w sprawie **planu remediacji**, niezbędnej do zagospodarowania parku na Szańcu Zachodnim wzdłuż nabrzeży Martwej Wisły;
  - rozstrzygnięto przetarg, podpisano umowę, a następnie rozpoczęto roboty budowlane przy **przebudowie i modernizacji dróg** wraz z infrastrukturą podziemną na ulicach: Góreckiego, Strajku Dokerów oraz Wilków Morskich;
  - podpisano umowę z Fundacją Gdańską na **porządkowanie terenu i podstawowe zagospodarowanie podwórek** przy pl. ks. J. Gustkowicza i ul. Na Zaspę 53 oraz zorganizowanie w tym celu działań społecznych angażujących mieszkańców;
  - Muzeum Gdańskie podpisało umowę na wykorzystanie 14,5 mln zł z mechanizmu pożyczki rewitalizacyjnej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na **rewitalizację Twierdzy Wisłoujście**. Najstarsza fortyfikacja morska dawnej Rzeczypospolitej i Pomnik Historii RP poddana zostanie kompleksowym pracom budowlano-konserwatorskim.
- W ramach **rewitalizacji Dolnego Miasta, Placu Wałowego i Starego Przedmieścia** w 2020 r.:
    - rozpoczęto roboty budowlane prowadzące do **adaptacji budynku przy ul. Królikarnia 13** w celu prowadzenia Placówki Wsparcia Dziennego. Działania obejmą również zagospodarowanie terenu wokół nieruchomości;
    - **Centrum Wsparcia i Terapii Rodzin** przy ul. Radnej 3/2 realizowało działania w obszarze wsparcia psychoterapeutycznego i psychologicznego, treningów, animacji, wsparcia psychiatrycznego, asystentury, interwencji oraz diagnozy rodzin i uczestników projektu. W 2020 r. wsparto 40 osób w wieku 16–26 lat (w tym 4 rodziców uczestników). W ramach grupowych zajęć przeprowadzono: Dni Otwarte Funduszy Unijnych, Dolnomiejskie Animacje – wieczór gier, grupę wsparcia mam, grupy treningowe dla młodych i dorosłych, grupy animacyjne dla dzieci. Zajęcia uwzględniające obostrzenia związane z pandemią COVID-19 realizowano zarówno w formie bezpośredniej, jak i zdalnej;
    - dwukrotnie ogłoszono przetarg na opracowanie dokumentacji projektowej **zagospodarowania terenu Placu Wałowego** na podstawie wyłonionej w konkursie koncepcji urbanistyczno-architektonicznej z uwzględnieniem zaleceń pokonkursowych i wytycznych Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Przetarg rozstrzygnięto i podpisano umowę z projektantem na początku 2021 r.;
    - w ramach **modernizacji i remontów budynków wraz z otoczeniem** odebrano dokumentację techniczną dla budynków komunalnych (Dolna Brama 4, 6, Plac Wałowy 5, 5A, 9, Pod Zrębem 5B, 7 i 8, Królikarnia 1, 2) i uzyskano część pozwoleń na budowę (Plac Wałowy 5A, Pod Zrębem 7 i 8, Królikarnia 1). Ponadto przygotowywano dokumentację przetargową i realizowano roboty budowlane dla wspólnot: Żabi Kruk 7B, Toruńska 24 i 30, Chłodna 3, 5 i 7C, Łąkowa 6, 8, 8A i 9. Dla budynków wspólnot: Kotwiczników 10A, Śluza 4AE, Dolna Brama 7, Grodza Kamienna 2D trwały przygotowania do robót budowlanych;
    - w ramach **przebudowy i modernizacji dróg i infrastruktury podziemnej** rozpoczęto roboty budowlane na ulicach Przyokopowej, Wierzbowej i Polnej. Odebrano także dokumentację techniczną dla ulic Chłodnej, Sempołowskiej i Królikarnia, a dokumentacja ul. Reduta Dzik była w przygotowaniu;
    - podpisano umowę ze Stowarzyszeniem „Opowiadacze Historii Dolnego Miasta” na realizację zadania polegającego na **animacji społecznej mieszkańców kwartałów i wspólnej realizacji zagospodarowania podwórek** przy ul. Chłodna 9-10 oraz przy ulicach: Przesmyk, Łąkowa, Jaskółcza i Dolna na lata 2020–2022. Ze względu na COVID-19 działania przeniesiono na inny termin lub prowadzono w zmienionej formule (bez bezpośrednich spotkań).

- W ramach **rewitalizacji Oruni** w 2020 r.:
  - opracowano dokumentację i uzyskano pozwolenie na **budowę placówki na potrzeby realizacji zadań z zakresu usług społecznych przy ul. Dworcowej 11**;
  - rozstrzygnięto przetarg, podpisano umowę i rozpoczęto realizację robót budowlanych w ramach **przebudowy budynku dawnego ratusza przy ul. Gościńskiej 1** wraz z jego adaptacją na cele społeczne;
  - opracowano i uzgodniono dokumentację dla projektu **rewaloryzacji Rynku Oruńskiego** wraz z przebudową układu drogowego i infrastruktury technicznej;
  - rozstrzygnięto przetarg, podpisano umowę oraz zrealizowano roboty budowlane w ramach **kompleksowego zagospodarowania lokalnych przestrzeni publicznych skweru przy ul. Gościńskiej i parku przy ul. Związkowej**. W ramach inwestycji przy ul. Związkowej zainstalowano siłownię zewnętrzną, dwa stoły do gry w szachy i chińczyka, elementy małej infrastruktury w postaci ławek i stojaków rowerowych. Przebudowano nawierzchnię placu zabaw, zainstalowano oświetlenie i monitoring oraz dokonano nowych nasadzeń. Przy ul. Gościńskiej stworzono oświetlony deptak, parking rowerowy, strefę gier podwórkowych i mini górkę saneczkową;
  - w projekcie **modernizacji i remontów budynków mieszkalnych wraz z otoczeniem** na Oruni miasto współpracowało z 22 partnerami. Pod koniec 2020 r. dwie wspólnoty mieszkaniowe rozstrzygnęły postępowania i wybrały wykonawców prac budowlanych (Grabowa 6 i Dworcowa 8). Pozostałe wspólnoty oraz Gdańskie Nieruchomości, odpowiadające za budynki komunalne, są na etapie przygotowywania dokumentacji technicznej, dokumentacji przetargowej lub uzyskiwania pozwoleń na budowę;
  - rozstrzygnięto konkurs dla organizacji pozarządowych na **prowadzenie działań podwórkowych** na lata 2020–2022, który wygrała Gdańska Fundacja Inicjatyw Społecznych. Realizacja zadania ma odbywać się na podwórkach zlokalizowanych przy ul. Trakt św. Wojciecha 93, 95, 97, 99, 101, 103A. Działania mają polegać przede wszystkim na zagospodarowaniu terenu wskazanych podwórek (prace ziemne, porządkowe, realizacja nasadzenia zieleni), jak również na przeprowadzeniu cyklu spotkań z mieszkańcami w celu zintegrowania społeczności lokalnej, zwiększenia zaangażowania mieszkańców w ich własne otoczenie. Planowane są również działania animacyjne dla dzieci. W I kwartale 2020 r. odbywały się spotkania z mieszkańcami głównie mające na celu uporządkowanie terenu, nadanie im nowych funkcji użytkowych, a przede wszystkim wypracowanie koncepcji zagospodarowania tej przestrzeni. W kolejnych latach prowadzone będą dalsze prace animacyjne z mieszkańcami, prace pielęgnacyjne i porządkowe oraz nasadzenia zieleni wraz z realizacją elementów małej architektury;
  - w partnerstwie z Gdańską Spółdzielnią Mieszkaniową **zagospodarowano otoczenie 5 budynków na Oruni**, przy ulicach: Diamentowej 13, Szafirowej 1, Koralewej 1, Rubinowej 4, Perłowej 4. W ramach przeprowadzonych inwestycji przestrzeń lokalną uzupełniono o elementy placów zabaw, siłowni zewnętrznych, małą architekturę i zieleni.

Cel operacyjny IX.2. Większe uwzględnienia terenów zielonych i obszarów cennych przyrodniczo w kształtowaniu przestrzeni publicznej.

- W pierwszej edycji **Zielonego Budżetu Obywatelskiego** zgłoszono 147 projektów, a pula środków wyniosła ok. 4 mln zł. Do realizacji wybrano 45 projektów. Największym realizowanym zadaniem będzie 6 zieleńców w czterech dzielnicach (Jasień, Matarnia, Kokoszki, Osowa) za 360 tys. zł. [\[Powiązanie z Programem Operacyjnym III. Integracja i Aktywność Obywatelska\]](#)
- Pod koniec 2020 r. rozpoczęła się **realizacja Alei Włazów** – nowej przestrzeni zielonej na północnym cyplu wyspy Ołowianka o powierzchni prawie 5 tys. m². Szczególną atrakcją tego miejsca będzie możliwość spaceru aleją włazów kanalizacyjnych pochodzących z różnych miejsc i epok. Pojawią się w niej także nasadzenia – wielogatunkowa kompozycja krzewów iglastych i liściastych (w tym utrzymujących liście na zimę) połączona z trzema gatunkami traw ozdobnych. Posadzony zostanie m.in. dereń biały, laurowiśnia wschodnia czy śmiełek darniowy. Koszt urządzenia parku to ponad 1,3 mln zł.

- W ramach **rewaloryzacji zabytków sztuki ogrodowej i zagospodarowania terenów zieleni** w mieście w 2020 r. wykonano I etap zagospodarowania Wroniej Górki (Aniołki). W ramach inwestycji zrealizowano schody, ścieżki oraz elementy małej architektury. W Parku Oliwskim rozpoczęto prace związane z uporządkowaniem drzewostanu w rejonie alpinarium, wykonano nowy budynek socjalno-techniczny oraz nowy obiekt rotundy. Rozpoczęto także prace przy przebudowie oranżerii. Pełne udostępnienie rotundy możliwe będzie po zakończeniu prac modernizacyjnych w oranżerii, które planowane jest w 2021 r.
- W 2020 r. **jednostki miejskie posadziły w sumie 3570 drzew i 4970 krzewów**. Ponadto w wyniku decyzji administracyjnych Wydziału Środowiska zasadzono 450 drzew. Ponad 4 tys. drzew zlokalizowanych w pasach drogowych poddano pracom pielęgnacyjnym, które polegały m.in. na: cięciu formującym nadającym kształt całemu drzewu, usunięciu martwych lub połamanych przez wiatr konarów i pasożytniczej jemioli.
- Zlecono **opracowanie koncepcji rewaloryzacji Wielkiej Alei Lipowej** po wcześniejszym zaakceptowaniu wytycznych konserwatorskich przez Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Koncepcja będzie gotowa w 2021 r.
- Kontynuowano działania **związane ze zwiększaniem udziału roślin w istniejących obiektach hydrotechnicznych** na terenie miasta Gdańska poprzez m.in. nasadzenia drzew wokół zbiorników retencyjnych. W 2020 r. zrealizowano nasadzenia roślinności średniej i wysokiej wokół Zbiornika retencyjnego „Kolorowy” (Łostowice). Posadzono 136 krzewów oraz 27 drzew.
- W 2020 r. rozpoczęto **prace nad badaniem drzewostanu na Wale Kanału Raduni**. Wykonano m.in. ekspertyzę drzewostanu wraz z projektem gospodarki drzewostanem, badaniem glebowym oraz badaniem tomograficznym drzew. Jesienią 2020 r. zrealizowano nasadzenia 10 nowych kasztanowców.
- W 2020 r. **powstał zbiornik retencyjny Strzelniczka II** w Kokoszkach oraz rozpoczęła się budowa zbiornika Jaśkowa Dolina (Wrzeszcz Górny). Obie inwestycje stworzą nową przestrzeń rekreacyjną. Na atrakcyjności zyskują także starsze zbiorniki, m.in. dzięki inwestycjom z Budżetu Obywatelskiego. W 2020 r. zaaranżowano przestrzeń przy zbiornikach Augustowska, Kiełpinek, Łabędzia, Jabłoniowa, Świętokrzyska I oraz Świętokrzyska II, gdzie pojawiły się m.in. nowe elementy małej architektury i oświetlenie.

rnc. 4. Zbiornik retencyjny w dzielnicy Kokoszeki, Gdańsk, ul. Przyrodników. Fot. D. Paszliński / www.gdansk.pl

- Zrealizowano **system ogrodów deszczowych** w pasie zieleni ul. 3 Maja, połączonych kaskadowo i zasilanych wodą opadową oraz spływającą z ul. 3 Maja i al. Armii Krajowej. Tak zwany suchy ogród deszczowy umożliwia zagospodarowania wody opadowej o objętości 98,2 m³. W ramach inwestycji wykonano trzy wloty, pozwalające na przejęcie wody opadowej spływającej powierzchniowo i zagospodarowanie jej w zieleni retencyjnej. Jest to drugi co do wielkości obiekt małej retencji w mieście, którego powierzchnia wynosi 816 m². Projekt pochłonął ok. 260 tys. zł.
- Rozpoczęto **prace nad zagospodarowaniem terenu przy Nabrzeżu Szyprów**, objętego opracowaniem studialnym Gdańskie Przestrzenie Lokalne. W 2020 r. uregulowano kwestie odwodnienia fragmentu nawierzchni chodnika, tzw. „bulwaru”, oraz fragmentu nawierzchni ul. Siennej poprzez **wykonanie dwóch niecek ogrodu deszczowego** obsadzonego roślinnością. Zrealizowany ogród deszczowy posiada powierzchnię 116 m² i pojemność retencyjną 11,22 m³. W ramach inwestycji zasadzono ponad 1200 roślin, m.in. drewnie, śmiałki, irysy czy liliowce.
- Kontynuowano **program zastępowania trawników naturalnymi łąkami kwietnymi**. W maju 2020 r. posiano 4500 m² łąk kwietnych, m.in. w pasie rozdziału od ronda przy ul. Wileńskiej do ul. Piecewskiej (Piecki-Migowo), na polanie w Parku Reagana w pobliżu ul. Piastowskiej oraz w rejonie przejścia przez torowisko przy ul. Gościnniej (Orunia). Łączna powierzchnia łąk kwietnych na terenie miasta wyniosła w 2020 r. 7500 m². Projekt ma charakter coroczny, długofalowy.

ryc. 5. Łąki kwietne w Parku Reagana; Fot. G. Mehring / gdansk.pl

- W ramach projektu **miejskich farm** w Gdańsku, realizowanego od 2018 r. przez Gdański Zarząd Dróg i Zieleni, Fundację Gdańską oraz przy wsparciu wolontariuszy, w okresie letnim ustawiono skrzynie z ziołami przy ul. Grobla IV. Celem projektu jest zachęcenie mieszkańców Gdańska do uprawy ziół w przydomowych ogródkach i na balkonach, jak również zwrócenie uwagi na konieczność pielęgnacji roślin i dbanie o zieloną przestrzeń miejską.

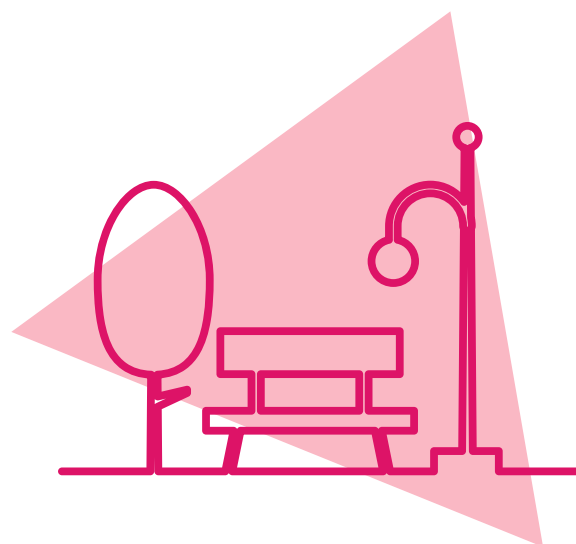
- Kontynuowano projekt edukacyjny **„Gdańskie motylówki”** realizowany we współpracy z Polskim Towarzystwem Walki z Mukowiscydozą (chorobę tę symbolizuje motyl), polegający na sadzeniu krzewów wabiących motyle oraz inne owady, takie jak pszczoły czy trzmiele.
- W ramach projektu w 2020 r. realizowano nasadzenia krzewów oraz bylin, stanowiących bazę pokarmową m.in. dla motyli i pszczoł. We współpracy ze szkołami podstawowymi nr 21, 48, 86 i 92 zrealizowano **pięć nowych ogrodów motylowych**, przeprowadzono także terenowe warsztaty dla uczniów. W pozostałych dziesięciu szkołach posiadających ogrody motylowe przeprowadzono warsztaty edukacyjne w formie zdalnej.
- W ramach projektu **Gdańsk pomaga pszczołom** wysiano pożytek (facelia błękitna, gorczyca biała) dla pszczoł w Parku im. Ronalda Reagana na powierzchni 1500 m² oraz w ciągu ul. Jaśkowa Dolina 670 m².
- Realizowano program promowania zastosowania **roślinności rodzimej**, w kontekście wzmacniania tożsamości lokalnej, w projektach zieleni miejskiej. Projekt wdrażany jest przy wykonywaniu nasadzeń roślinnych wzdłuż głównej arterii komunikacyjnej w Gdańsku oraz na terenach rekreacyjnej zieleni miejskiej (parki, skwery, zieleńce). W 2020 r., poza uzupełnieniami istniejących szpalerów, nasadzano wyłącznie rodzime drzewa (lipy, klony, jabłonie, jarzęby).
- W 2020 r. zieloną **przestrzeń Gdańska ozdobiło ponad 47 tys. roślin**, wśród których znajdowały się kwiaty, byliny oraz krzewy, a także cebulki kwiatowe. W zależności od pory roku na gdańskich zieleńcach, trawnikach i rabatach, a także w pasach zieleni w pasie drogowym pojawiały się różne gatunki roślin (m.in. bratki, stokrotki, kapusty ozdobne czy chryzantemy). Najwięcej roślin pojawiło się w Parku Oliwskim, w którym posadzono blisko 12 tys. nowych roślin, w tym ponad 1000 cebulek kwiatowych. Ponad 1000 kwiatów oraz bylin posadzono również w Parku Oruńskim. W sumie do parków trafiło ponad 17 tys. kwiatów, krzewów i bylin różnych gatunków.

Cel operacyjny IX.3. Szersze uspołecznienie planowania i działań w przestrzeni publicznej.

- Przy współpracy z Politechniką Gdańską oraz Akademią Sztuk Pięknych zorganizowano **konkursy architektoniczne** w ramach prac semestralnych, umożliwiające **twórcze włączenie się** studentów w **problematykę zagospodarowania przestrzeni publicznych**, szczególnie na terenach objętych rewitalizacją. W 2020 r. zorganizowano konkurs skierowany do studentów Wydziału Architektury Politechniki Gdańskiej, obejmujący dwa tematy: opracowanie koncepcji urbanistyczno-architektonicznej Centralnego Portu Jachtowego w Brzeźnie (wpłynęło 13 prac) oraz opracowanie koncepcji urbanistyczno-architektonicznej kąpieliska morskiego Stogi (wpłynęło 15 prac).
- **Rozstrzygnięto konkurs „Nagroda Prezydenta Miasta Gdańska na Dyplom Roku”** za pracę dyplomową o tematyce gdańskiej, zrealizowaną na Wydziale Architektury Politechniki Gdańskiej. Nagrodzono dwie prace: „Koncepcja zagospodarowania pola bitwy Westerplatte w Gdańsku” oraz „Próba adaptacji półwyspu Drewnica na Centrum Sztuk Scenicznych”. Nagroda przyznawana jest od 2001 r.
- W 2020 r. **przyznano nadawaną co dwa lata Nagrodę Prezydenta Miasta Gdańska na najlepszą realizację architektoniczną 2018-2019**. Do konkursu zgłoszono 17 obiektów. Wręczono dwie równorzędne nagrody: dla inwestycji Granaria na Wyspie Spichrzów oraz Riverview w rejonie ul. Na Stępce, Angielska Grobla. Wyróżnienie otrzymał Dom miejski MIDI, zlokalizowany w dzielnicy Osowa przy ul. Niedziałkowskiego.

- W 2020 r. rozpoczęto prace nad albumem „**Gdańsk 2015–2020. Oblicza architektoniczne miasta**” promującym najlepsze rozwiązania architektoniczne i urbanistyczne ostatnich pięciu lat, w tym inwestycje obejmujące przestrzenie publiczne. Zakończenie prac i wydanie albumu planowane jest na 2021 r.
- Prowadzono podstronę **Zielony Gdańsk** gdansk.pl/zielony-gdansk, gdzie można znaleźć informacje na temat łak kwietnych, pnączy miejskich i innych projektów, a także np. zgłosić drzewo na pomnik przyrody.
- W ramach **promocji łak kwietnych** rozdano nasiona zainteresowanym spółdzielniom mieszkaniowym. Projekt stanowi przykład na angażowanie mieszkańców w projekty społeczne związane z zagospodarowaniem zieleni miejskiej.
- Kontynuowano **projekt edukacyjny Strefa dla jeża** – mający na celu zwrócenie uwagi na obecność jeży w środowisku zurbanizowanym. Wyznaczono strefy, gdzie nie grabiono liści oraz nie wykonywano koszeń.
- Kontynuowano współpracę w ramach GPL z Radami Dzielnic przy opracowywaniu wstępnych koncepcji i wytycznych do **zagospodarowania lokalnych przestrzeni w 5 lokalizacjach** (Aniołki, Chełm, Jasień, - 2 lokalizacje, Piecki-Migowo). W celu wypracowania wytycznych do każdej z przestrzeni odbyły się warsztaty z radnymi dzielnicowymi i zainteresowanymi mieszkańcami. Wytyczne zostały przyjęte uchwałami Rad Dzielnic.
- Zorganizowano piątą edycję **konkursu na Najpiękniejszy Gdański Balkon i Przedogródek**, którego celem jest aktywizacja mieszkańców do dbałości o najbliższe otoczenie poprzez upiększanie go zielenią. W 2020 r. przyznano trzy nagrody za najpiękniejszy balkon oraz trzy za najpiękniejszy ogródek, wskazano także trzy wyróżnienia.
- Kontynuowano działania społeczno-edukacyjne w ramach dwuletniego projektu **Aktywne Sąsiedztwo** mającego na celu poszerzanie wiedzy z zakresu postaw ekologicznych, kreowanie i promocję minimalizującego generowanie odpadów, zdrowszego stylu życia. W 2020 r. odbyło się wielkie sprzątanie Gdańska Południe oraz zorganizowano konkurs pt. Planeta Odzysku II dla szkół podstawowych z pulą nagród o wartości ok. 60 tys. zł. Ponadto prowadzono działania informacyjne z zakresu ekologii.
- W 2020 r. **wyłoniono 20 beneficjentów Programu Wspólne Podwórko**. Realizacja zwycięskich projektów planowa jest na 2021 r. Maksymalna kwota dofinansowania do zagospodarowania podwórka, jaką można było uzyskać w 2020 r., to 80 tys. zł.
- W ramach realizacji **programu zagospodarowania podwórek gminnych** w 2020 r. wykonano 3 wiaty śmietnikowe, uporządkowano cztery punkty gromadzenia odpadów oraz wykonano prace na rzecz powiększenia istniejących punktów gromadzenia odpadów. Ponadto opracowano 35 koncepcji zagospodarowania podwórek, w których skupiono się przede wszystkim na działaniach na rzecz gospodarki odpadami oraz małej retencji.
- W 2020 r. zakończono prace nad kompleksową dokumentacją projektową na rzecz **zagospodarowania pięciu wnętrz podwórzowych w obszarze Głównego Miasta**.
- W 2020 r. odbyły się dwa **spotkania Rady Gdańskich Inwestorów** (RGI) o tematyce zagospodarowania przestrzennego, których tematem było zagospodarowanie wód opadowych na terenach inwestycji. Łącznie w ramach RGI powołano cztery zespoły tematyczne.
  - zespół I – Uzgodnienia dokumentacji budowlanej;
  - zespół II – Sprawy środowiskowe;
  - zespół III – Planowanie przestrzenne;
  - zespół IV – Projekty budowlane.

- **Kontynuowano pracę Komitetu Rewitalizacji** stanowiącego forum współpracy i dialogu w realizacji procesu rewitalizacji pomiędzy przedstawicielami mieszkańców z obszarów rewitalizowanych, organizacji pozarządowych oraz wspólnot mieszkaniowych. W 2020 r. odbyły się trzy posiedzenia Komitetu Rewitalizacji, na których przedstawiano stan zaawansowania działań rewitalizacyjnych we wszystkich podobszarach rewitalizacji.
- W ramach działalności Menadżera Śródmieścia **organizowano spotkania dla mieszkańców i innych interesariuszy z obszaru Śródmieścia** o charakterze konsultacyjno-informacyjnym. Dotyczyły one współkorzystania z najbliższej przestrzeni, m.in. zagospodarowania podwórek, organizacji parkowania, organizacji ruchu czy zagospodarowania zieleni. W 2020 r. zorganizowano cykl spotkań dotyczących problemu hałasu w przestrzeni publicznej Śródmieścia oraz spotkań online z interesariuszami i mieszkańcami dotyczących Budżetu Obywatelskiego czy projektów oddolnych. Wśród mieszkańców przeprowadzono także ankietę, w której mogli wypowiedzieć się na temat głównych problemów i potrzeb dzielnicy.
- Zorganizowano **spotkania z dzierżawcami lokali usługowych, inwestorami i zarządcami nieruchomości** ws. wdrażania zapisów Uchwały Krajobrazowej Gdańska. W czasie pandemii COVID-19 spotkania realizowane były w formie konferencji zdalnych.
- Sukcesywnie wprowadzane są nowe narzędzia do partycypacji. W 2020 r. oprócz wykorzystywanych wcześniej narzędzi, takich jak zdjęcia lotnicze, modele 3D miasta oraz zdjęcia ukośne miasta, wprowadzono ze względu na pandemię możliwość zdalnych konsultacji społecznych z wykorzystaniem programu Cisco Webex.

Rok 2020 na zawsze odcisnie swoje piętno na rozwoju miasta. Z jednej strony może to być czas stracony dla miasta, ponieważ wiele zaplanowanych inwestycji nie zostało rozpoczętych albo zakończonych, a wiele z nich się opóźniło. Z drugiej jednak strony wydarzenia 2020 roku możemy potraktować jako wyzwanie, które zaowocuje nowym spojrzeniem na zagadnienie planowania przestrzeni miejskiej, a w szczególności przestrzeni publicznych.

Wprowadzone obostrzenia jak i lęk związany z potencjalnym zakażeniem bardzo mocno wpłynęły na to jak się poruszamy po mieście i korzystamy z przestrzeni publicznych oraz jak -a przede wszystkim gdzie - pracujemy i spędzamy czas wolny. Odcięcie nas od kulturalnego życia w postaci kin, koncertów, teatrów oraz możliwości spędzania czasu w lokalach gastronomicznych, sprawiło, że zniknęło to, co jest istotą życia miejskiego. W rezultacie zaczęliśmy większą wagę przykładać do tego, co miasto oferuje nam w obrębie naszego osiedla czy dzielnicy. Czy po wielu godzinach pracy zdalnej i siedzenia w domu mamy gdzie wyjść na spacer? Czy mamy niedaleko od domu bezpieczny park lub przyjazną przestrzeń, gdzie można zamówić kawę na wynos i mieć namiastkę „normalności”? Chyba jeszcze nigdy przyjazna i dostępna przestrzeń publiczna (zarówno komercyjna jak i rekreacyjna) nie była tak potrzebna mieszkańcom naszego miasta, a jej niezadowolająca jakość tak doskwierająca.

Konsekwencje pandemii dla funkcjonowania miasta i jego mieszkańców wykazały aktualność założeń i celów Programu Operacyjnego Przestrzeń Publiczna. Nie ma wątpliwości, że nowoczesne miasta muszą być miastami krótkich odległości, z atrakcyjnymi przestrzeniami publicznymi i rekreacyjnymi, różnorodnymi usługami, do których można wygodnie dojść pieszo lub dojechać rowerem, miastami w których być może pracuje się z domu, ale po pracy w pełni można korzystać z tzw. „miejskiego życia”. Już na początku prac nad Programem obraliśmy taki kierunek i bogatsi o doświadczenia roku 2020 zamierzamy koncentrować się na rozwoju przestrzeni lokalnych (publicznych oraz rekreacyjnych), których byt i jakość okazały się kluczowe dla wielu mieszkańców naszego miasta w czasie trudnych pandemicznych miesięcy.

Edyta Damszel-Turek

Dyrektor Biura Rozwoju Gdańska

Wskaźniki realizacji Programu Operacyjnego Przestrzeń Publiczna [2014-2020]

Cel operacyjny	Nazwa wskaźnika	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
IX.1. Wyższa jakość przestrzeni publicznej.	IX.1.a. Dostępność mebli miejskich w okolicy miejsca zamieszkania w ocenie mieszkańców. <i>Średnia ocena w skali szkolnej 6-stopniowej z badania „Jakość życia w Gdańsku”**, gdzie 1 oznacza ocenę niedostateczną, a 6 – celującą</i>	●	●	3,28	●	3,39	●	●
	IX.1.b. Estetyka przestrzeni publicznej w okolicy miejsca zamieszkania w ocenie mieszkańców. <i>Średnia ocena w skali szkolnej 6-stopniowej z badania „Jakość życia w Gdańsku”**, gdzie 1 oznacza ocenę niedostateczną, a 6 – celującą</i>	●	●	3,12	●	3,24	●	●
	IX.1.c. Liczba nowych przestrzeni publicznych. <i>Źródło: Dyrekcja Rozbudowy Miasta Gdańska, Gdański Zarząd Dróg i Zieleni</i>	7	8	3	8	16	0	7
	IX.1.d. Liczba nowych przestrzeni publicznych w obszarach zdegradowanych. <i>Obszary zdegradowane wyznaczone w Gminnym Programie Rewitalizacji Źródło: Dyrekcja Rozbudowy Miasta Gdańska, Gdański Zarząd Dróg i Zieleni</i>	0	0	0	0	0	0	3
IX.2. Większe uwzględnienie terenów zielonych i obszarów cennych przyrodniczo w kształtowaniu przestrzeni publicznej.	IX.2.a. Dostępność miejsc spacerowo-wypoczynkowych w ocenie mieszkańców. <i>Średnia ocena w skali szkolnej 6-stopniowej z badania „Jakość życia w Gdańsku”**, gdzie 1 oznacza ocenę niedostateczną, a 6 – celującą</i>	3,89	●	4,11	●	4,08	●	●
	IX.2.b. Jakość miejsc spacerowo-wypoczynkowych (parki, zieleńce) w ocenie mieszkańców. <i>Średnia ocena w skali 1–6, gdzie 1 – ocena niedostateczna, 6 – ocena celująca badanie „Jakość życia w Gdańsku”**</i>	3,82	●	4,04	●	4,07	●	●

Cel operacyjny	Nazwa wskaźnika	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	IX.2.c. Udział urządzonych terenów zielonych w całkowitej powierzchni miasta. <i>Powierzchnia skwerów, parków i zielonych terenów rekreacyjnych jako odsetek powierzchni miasta</i> <i>Źródło: Gdański Zarząd Dróg i Zieleni</i>	●	1,5%	1,6%	1,7%	1,8%	1,9%	2,0%
	IX.2.d. Dostępność terenów zielonych w ocenie mieszkańców. <i>Średnia ocena w skali szkolnej 6-stopniowej z badania „Jakość życia w Gdańsku”*,</i> <i>gdzie 1 oznacza ocenę niedostateczną, a 6 – celującą</i>	4,11	●	4,15	●	4,12	●	●
	IX.2.e. Czystość i estetyka terenów zielonych w ocenie mieszkańców. <i>Średnia ocena w skali szkolnej 6-stopniowej z badania „Jakość życia w Gdańsku”*,</i> <i>gdzie 1 oznacza ocenę niedostateczną, a 6 – celującą</i>	3,74	●	3,84	●	3,88	●	●
IX.3. Szersze uspołecznienie planowania i działań w przestrzeni publicznej.	IX.3.a. Liczba spotkań edukacyjno-informacyjnych z mieszkańcami. <i>Źródło: Biuro Rozwoju Gdańska</i>	●	●	185	129	120	129	33
	IX.3.b. Liczba spotkań warsztatowych z mieszkańcami. <i>Źródło: Biuro Rozwoju Gdańska</i>	●	●	7	8	19	29	40
	IX.3.c. Liczba uczestników spotkań edukacyjno-informacyjnych i warsztatowych. <i>Źródło: Biuro Rozwoju Gdańska</i>	●	●	23	2505	4362	2288	548
	IX.3.d. Ocena spotkań edukacyjnych i warsztatowych. <i>Średnia ocena w skali 5-stopniowej z badania ewaluacyjnego po spotkaniach edukacyjnych i warsztatowych, gdzie 1 oznacza bardzo źle, a 5 – bardzo dobrze</i>	●	●	●	4,45	4,62	4,34	●

* badanie „Jakość życia w Gdańsku” nie odbyło się w 2020 r., planowany porządek przeprowadzania badania co dwa lata został zakłócony przez epidemię choroby wirusowej COVID-19 i związane z nią ograniczenia.

● brak danych lub zjawisko nie występowało

NOTATKI

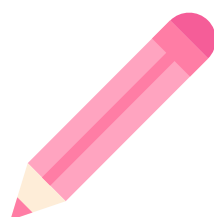
A series of horizontal dotted lines for taking notes.

NOTATKI

A series of horizontal dotted lines for taking notes.

Zespół ds. Koordynacji i Ewaluacji Programów Operacyjnych:

Katarzyna Drozd-Wiśniewska
Marcin Hrynkiewicz
Radosław Kleina
Żaneta Kucharska
Aleksandra Madajczyk
Sandra Stelmak
Robert Wójcik
Jacek Zabłotny

Wydawca:

Urząd Miejski w Gdańsku
ul. Nowe Ogrody 8/12
80-803 Gdańsk
www.gdansk.pl/strategia

GDAŃSK 2021

Dokument "Gdańsk Programy Operacyjne 2023" został przyjęty Uchwałą Nr XVII/514/15 Rady Miasta Gdańska z dnia 17 grudnia 2015 roku